

Erasmus Portóban- a város, amely megszínesíti a mindennapokat

A 2017/2018-as tanév őszi félévében lehetőségem nyílt egy szemesztert Portugália második legnagyobb városában, Portóban eltölteni. Számomra a jelentkezés tárgya nem volt kérdés, hiszen egyre több embertől hallottam már pozitív beszámolókat, tapasztalatokat magával az országgal kapcsolatban, valamint olyanoktól is, akik szintén Erasmusukat töltötték el Portóban. A jelentkezés menete azonban közel sem volt ilyen egyszerű, hiszen ez az úti cél nem csak énáltalam volt keresett és népszerű, sokan mások is ide pályáztak első helyen, így a pályázási szakasz meglehetősen izgalmas volt számomra, hiszen tudtam, hogy a karról csak egy ember kaphatja meg ezt a helyet.

Mikor megkaptam az értesítést a sikeres pályázatról, hihetetlenül boldog voltam, és azonnal elkezdtem utánajárni a kinti életnek és a szükséges lépések megtételének: tárgyak választása, lakáskeresés, dokumentumok kitöltése stb. Feltérképeztem az ország költségvetését is, de szerencsére Portugália GDP-je hazánkéhoz nagyon hasonlít, így nagyjából hasonló költségekre lehet itt számítani egy heti bevásárlás alkalmával. Azonban az albérlet árak és a havi bérlet kicsit magasabb áron vannak, mint Magyarországon. Megérdeklődtem a korábban már Portóban vagy Portugáliában járt ismerőseimtől, mire lehet számítani, milyen maga az ország, kultúra stb., de minden tőlük hallott tény és tapasztalat csak meg inkább hozzájárult ahhoz, hogy jó döntést hoztam az ide jelentkezéssel. Sokat dolgoztam azért, hogy kijöhessek ide, mert tudtam, hogy az ösztöndíj önmagában nem fedez minden költséget, és szerettem volna minél több helyre elutazni a félév során.

Mikor megérkeztem, hirtelen nagy változást éreztem, bár szinte minden körülmény csak hozzájárult ahhoz, hogy gördülékenyen menjen a beilleszkedésem. A repülőút 3 órás volt, de érdemes ilyenkor mindig számolni az időeltolódással is, Portóban ugyanis egy órával kevesebb van a magyar időhöz képest. Szerencsére, Porto és Budapest között már közlekedik

a Ryanair fapados járata is, így már egészen olcsón hozzá lehet jutni a repülőjegyekhez. Sajnos ennek hátránya is van, mert többször is előfordul, hogy egyik napról a másikra akár kétszeresére is felmennek a repülőjegy árak. Hálás voltam, mivel későn szállt le a gépem, a főbérlőm elem küldött egy taxit a reptérre, hogy ne kelljen bolyongani ennyi táskával egy ismeretlen városban rögtön már első nap.

A szállásomat a www.uniplaces.hu-n keresztül intéztem, ez a legmegbízhatóbb albérletkereső oldal diákok számára, szinte minden lakástulajdonos hitelesítve van az oldalon, de fontos, hogy a szobákat jó előre lefoglaljuk, mert minél kevesebb idő telik el a félév kezdetéig, annál kevésbé találhatunk jó és olcsó szobákat. A szobák átlagosan 200-300 euró között mozognak havonta, ami szerintem elég drága. Persze ez attól is

függ, hogy a lakás maga épp melyik városrészben található. Legtöbbször ez az összeg fedezi a rezsit és a számlákat, de több esetben is előfordul, hogy nincsenek benne. Mivel az őszi szemeszter a telet is magában foglalja, mindenképp olyan helyet ajánlok kivenni, amely tartalmazza a számlákat, hiszen télen sokkal drágábbak a hőszugárzók miatt a lakásrezsik, alkalmanként ez 50 euró/fő-re is megugorhat. A lakások egyébként nagyon hidegek, nincsen ugyanis központi fűtési rendszer, ezért hőszugárzók, vagy olajradiátorok vásárlásával oldottuk meg a helyzetet, amelyek viszont

ahogy írtam az előbb is, elég sokat fogyasztanak. Tulajdonképp ez volt az egyetlen dolog, amit venni kellett a lakásba, a mienk jól fel volt szerelve. A másik fontos tényező a lakások lefoglalását illetően a zónák kérdése. Porto városa ugyanis több zónára van felosztva, és a nálam bölcsőbbek rögtön a város központjában foglaltak szállást, hogy ne kelljen bérletet vásárolni, a belvárosban ugyanis minden megközelíthető gyalogosan hosszabb, illetve rövidebb idő alatt. Ezt sajnos én nem tudtam előre, így egy kisebb fajta tortúrát jelentett a helyi buszjáratok elérése, mert nem igazán szerették betartani a menetrendet mindamellett, hogy egyébként is ritkán jártak a buszok. És meg valami a buszokkal. Helyi portugál szokás, hogy amikor látjuk őket közeledni, le kell inteni, mert máskülönben nem állnak meg. Mikor egy kis időre hazalátogattam, annyira megszoktam ezt a műveletet, hogy a 20E buszt is leintettem teljesen véletlenül.

A mindennapi bevásárlás intézése viszonylag könnyedén zajlott, a szupermarketek árai nagyjából hasonlóak voltak az otthoniakhoz, csak a nyitvatartási idejük volt rövidebb, illetve az elhelyezkedésük volt szellősebb. Portóban ugyanis nincs minden sarkon egy kisbolt vagy egy nagyobb üzletlánc, így szinte mindig utána kellett nézni különböző alkalmazások segítségével, hogy a környéken hol található nyitva tartó kisboltot. Ha már az étkezésnél tartunk, a félév során szinte kivétel nélkül otthon főztem, mivel ez a mód sokkal inkább kifizetődőbb a diákok számára, hiszen ezzel nagyon sokat lehet spórolni. Általában egyébként a nagyobb egyetemek rendelkeznek kantinnal, ahol egy komplett étkezés 2-3 euro körül mozgott, és nem csak az ehet ott, aki épp odajár, a lényeg, hogy rendelkezzen érvényes diákigazolvánnyal a helyi egyetemek valamelyikéről. Előfordult, hogy néhányszor étterembe mentünk a tradicionális ízeket kipróbálni, (*bacalhau*-aprított hal krumplival összekeverve és kirántva-, vagy a *franchesina*-többféle hús két szendvicskenyér közé betéve, kisütve, a tetején pedig tükörtojással és egy speciális szósszal tálalva) de valahogy a keletről érkezők számára egyik hagyományos portugál étel sem nyerte el a tetszését. Ugyanígy, az élelmiszerek kapcsán is egy idő után mindenki számára hiánycikket jelentettek a saját otthoni fűszerek, ételek beszerzése akár a legalapvetőbb dolgokat is beleértve (tejföl, zacskós rizs, jobb fűszerek). Viszont volt hal és helyi gyümölcs minden mennyiségben, így az egészséges ételek kedvelőinek a város maga egy paradicsom, mivel olcsón hozzá lehetett jutni a termékekhez, hiszen mind helyi áru volt Portugáliából vagy a szigetvilágáról.

A kinti egyetemmel való találkozás remek benyomást tett rám. A Universidade Fernando Pessoa egyetemen tanultam kriminológiát mesterszakon, mert több olyan kurzust is találtam, ami az otthoni közigazgatásos tanulmányaimmal összefügg, vagy azt remekül kiegészíti. A szükséges Learning Agreement nyilatkozattal akadtak némi problémák és változtatások, de az ügyintézők és a koordinátorok első perctől kezdve rugalmasak voltak ebben, illetve minden esetben személyes jelenlétben zajlott az erről szóló megbeszélés. Az oktatókra pedig kifejezetten a baráti viszony és hozzáállás volt jellemző kivétel nélkül, az órák sosem csak a kötelező anyag előadásáról szóltak, mindig volt hozzám pár jó szavuk és kérdésük, a szemeszter végén pedig a félév nagy búcsúzkodásokkal, ölelésekkel zárult. Természetesen, mivel túl sok kriminológiai tanulmányt nem folytattam megelőzőleg, így a felzárkózás kicsit nehézkesen indult, sokat kellett a tananyaggal otthon pluszban foglalkozni, olvasni hozzá,

mert ami a többieknek egyértelmű volt, nekem többször külön munkát igényelt. De mindemellett az órák jó hangulatban teltek, interaktívak voltak minden esetben, és nem volt alkalom otthoni munka, házi feladat készítése nélkül.

A vizsgák így jóval egyszerűbbek voltak. A csoport, amelyben tanultam kis létszámú volt, összesen öten jártunk a kurzusokra, és mindegyikőjük portugál tanuló volt. Egész félév során így az órák nagy része portugálul zajlott le, de az oktatók törekedtek arra, hogy számomra legalább egy kis kivonatot ismertessenek angolul, ha pedig erre nem volt lehetőség, akkor megkaptam később az órai anyagot angolul, vagy a szükséges forrásokat hozzá. Nem csak arra összpontosítottak, hogy a szükséges tudást átadják, hanem végig azt is szem előtt tartották, hogy csökkentsék a köztem és a portugál tanulók közti „szakadékot”, amely félév végére természetesen a minimálisra csökkent.

Emellett pedig részt vettem portugál nyelvi kurzusokon, ahol viszont már nagyobb csoportban voltunk, főleg francia diákokkal, és néhány Erasmusos tanulóval. Ezeket az órákat kifejezetten intenzívnek mondanám, számomra nagyon hasznos volt, bár azt is hozzáteszem, a portugál nyelv nem tartozik a legkönnyebbek közé, de azért anyanyelvi környezetben minden gördülékenyebben megy. A portugál nyelvórák három külön kurzusból tevődtek össze, egy nyelvtani, egy úgynevezett tartalmi, szókincsfejlesztő, valamint egy írásfejlesztő, amelyben sok kulturális kitekintést kaphattunk az országra vonatkozóan, és minden óra egy adott téma írásbeli feldolgozásával zárult. Minden házi feladatot és munkát elektronikus felületre kellett feltölteni, melyhez mi is és az oktatók is könnyen hozzáférhettünk.

A félév végi számonkérés pedig volt, hogy zárthelyi dolgozatból állt az egész addig tanultakat magában foglalva, volt rendes vizsga, illetve volt, hogy egy megadott tanulmányt kellett készíteni, majd azt prezentálni a csoport előtt. Ezek a tanulmányok kifejezetten érdekesek voltak, mert kutatást igényeltek minden esetben, valamint az ehhez szükséges folyamatos évközi konzultációkat is.

A félév során szakmai programra is lehetőségünk adódott, mégpedig egy portói női börtönbe látogathattunk el, ahova kifejezetten csak gyermekes nők kerülnek. A börtön igazgatója tartott nekünk egy előadást, bemutatta az összes fontos helyiséget, szobákat, és találkozhattunk az elítéltekkel is. Maga a börtön nem hasonlított kifejezetten egy klasszikus értelemben vett börtönre, de számomra a legmegrázóbb az volt, hogy a gyerekek, akik benn tartózkodnak az anyjukkal, mit élhetnek át, hiszen éveken át mégis csak egy börtönben kell élniük és játszaniuk.

Amit a félév során ezen kívül még érdekesnek találtam - mint szakmai és kulturális program-, hogy az egyik nyelvi kurzus keretében behívtak két portugál diákot, akiktől bármit lehetett kérdezni hagyományaikkal, szokásaikkal, kultúrájukkal kapcsolatban. Személy szerint nekem erről az alkalomról sok kiderült az országról, és ami a leginkább foglalkoztatott mindenkit, az a Harry Pottert övező portói hagyománykör, hiszen itt született meg a könyv alapötlete az író itteni tanítása és tartózkodása során. Portóban az egyetemisták ugyanis talárban járnak, maga a könyvesbolt, ahol ő dolgozott, pedig nagyon hasonlít a híres

roxforti épület belsejéhez. Persze szó esett még szörfről, a portugál hithűségéről, a család szentségéről, valamint a híres portugál futballról is. Ha már a futballnál tartunk, volt lehetőségünk egy Porto FC válogatott mérkőzés megtekintésére is, ahol azt tapasztaltuk, hogy itt a futbalszeretet az egész családot átjárja, a stadionok szinte mindig tele vannak, örülnek egymás sikerének, kiöltöznek, és kulturáltan eltöltene ott kétszer negyvenöt percet. Sport szempontjából a város még remekül alkalmas szörfözésre, szinte egymást érik a szörfiskolák az óceánparton. Nyilván kezdetben mindenki nagyon lelkes

eziránt, de sajnos nagyon sok gyakorlást igényel, és persze nem túl olcsó sport. Ide sorolnám még a Bingo-zást is, amelyet volt szerencsénk megtapasztalni. Mindannyiunk ezt megelőzően csak a filmekből láthatta ezt, de nagyon jó volt kipróbálni egy effajta úri sportot is, nem beszélve arról, hogy idővel mindenki azonnal megtanulta a portugál számokat.

A város helyi diákszervezete, az ESN Porto nagyon aktív volt, sokoldalú programokkal igyekeztek a félévet színesíteni, és arra is ügyeltek, hogy melyek azok az időszakok a diákok

életében, amikor jobban vagy csak kevésbé érnek rá szórakozni, programokon részt venni. Kezdettől fogva segítették a diákok beilleszkedését, minden hétvégére akadt egy kirándulás is a helyi városok, falvak egyikébe, városvetélkedőket szerveztek, kulturális esteket, portugál zenei programokat. A tagjai nagyon barátságosak és közvetlenek voltak, a félév végére többükkel is barátság alakult ki. A programok egyébként nagyon költségkímélőek voltak, sok esetben volt lehetőség ingyenes elfoglaltságra is, vagy díjmentes bemutató órákra. Sok kirándulásra volt

szerencsénk eljutni, szerintem teljes mértékben elmondható, hogy az országot bejártuk. Legtöbb utazás szervezett volt, de a vonatjegyek nagyon olcsók voltak diákok számára is, és akár egy-egy óra utazással egész kis ékszerdobozokra lelhattünk, és ami a legszebb, hogy nem volt két egyforma, vagy legalábbis nagyban hasonlító város a palettán. Portó maga pedig a legegységibb város, amit valaha láttam. Minden tele van színes csempékkel, a házak tipikus mediterrán tulajdonságokkal rendelkeznek, mind teljesen különböző, és természetesen a ruhák az utcán száradnak télen és nyáron. Van csodás óceánpartja (nem is egy), a folyópartja és hidai káprázatosak, a naplementék pedig minden látogatót rabul ejtenek.

Ami számomra meglepő volt, hogy bár Portó azért nagyrészt a turizmusból él (illetve a gasztronómiából), valahogy mégsem jellemző az emberekre, hogy beszélnének angolul legalább társalgási szinten. Megértetik magukat, ha kell, de a félév során ezt elég sok helyen tapasztaltam még diákok körében is, hogy nehezen beszélnek, vagy akár csak szólnak meg angolul. Így nyilván sokkal inkább rá voltunk utalva a nyelvtanulásra, hiszen akarva-akaratlanul ragadtak ránk a szavak, kifejezések és persze a kiejtés.

Végül, de nem utolsó sorban ejtenék pár szót a közösségről. Magukkal a portugál diákokkal kezdetben nem sok kapcsolatom volt, mert mindannyian visszahúzódóak voltak, inkább egymással beszélgettek, de volt, hogy egymással se, de ez a félév végére teljesen átalakult a szakmai programoknak és a csoportmunkáknak köszönhetően.

A portugálok közül leginkább az ESN tagjaival alakult ki barátság és szoros viszony, de ez sem hasonlítható ahhoz a kötődéshez, amit mi, nemzetközi diákok ápoltunk egymás közt. Nagyon nehéz volt az elválás, mert egyfajta családi viszonyt alakítottunk ki, amit az otthontól való távolság, valamint a közös boldogság és szomorúság megélése okozott. Álmomban nem gondoltam volna, hogy itt találom meg a legközelebbi barátaimot akár magyar, akár külföldi viszonylatban. Továbbra is azon az állásponton vagyok, hogy aki nem tapasztalt külföldi életmódot akár csak pár hónapig is, sosem fogja átérzeni ezeket az élményeket, küzdelmeket és hiába próbáltam a nagy részét átadni az otthon élőknek, egyszerűen rá kellett, hogy jöjjenek, hogy ezt nem lehet!

És hogy milyen volt hazatérni? Ezt nem tudom, ugyanis annyira beleszerettem a városba és az egész hangulatába, hogy úgy döntöttem, megpróbálkozok egyből egy szakmai gyakorlattal is, hogy még több szakmai, kulturális és nyelvi élménnyel gazdagodjak a következő félév során.

A szemeszter alatt rengeteg dolgot tanultam meg a világról és saját magamról. Többek közt, hogy sokszor a külföldön szerzett barátokra sokkal inkább lehet számítani, mint otthon az otthoniakra, vagy akár azt, hogy a pénznek mennyire nincsen értéke, és mennyire csak egy eszköz, nem számít, mert ennél sokkal fontosabb értékek is vannak. Többször is kerültünk rossz

helyzetbe, de valahogy senkit sem érdekelt, mert boldogok voltunk, a város legjobb egyetemlein tanultunk, ahova élvezettel jártunk be minden egyes nap.

A Portóban élő emberek hihetetlenül kedélyesek, bárki leszöltja a másikat a buszon, nem aggódnak semmin, nem panaszkodnak, és ezt mi is átvettük egy az egyben. Ez minden ismerősömre, barátomra és magamra is igaz, hogy emellett sokkal magabiztosabbak, talpraesettebbek és bátrabbak lettünk. Hiszen olyan helyzeteket kell megoldani, és határidőket tartani mind

itt és otthon is, hogy mivel nincs, aki fogja a kezünket, mindent magunknak kell menedzselni és óriási felelősség áll e mögött a félév mögött, de úgy gondolom, minden percet megérték, és csak büszkeséggel tekinthet magára minden egyes külföldön tanuló. Mindemellett nem beszélve a nyelvi előrelépésről, hiszen mindent az adott nyelven kell intézni, hivatalt, egyetemet, adminisztrációt, és a félév végére már mi magyarok sem beszéltünk egyáltalán magyarul, mert tudtuk, hogy akadhat olyan ember körülöttünk, aki nem érti a nyelvünket, és emiatt nehogy kellemetlenül érezze magát.

Összességében a Portóban töltött Erasmus félév életem legszebb időszaka volt, amelyre mindig boldogan fogok visszaemlékezni, mert rengeteget tanultam, fejlődtem és a jövőre nézve több hasznos kapcsolattal is bővültem, amely dolgokért örökké hálás leszek.

Kontakt:

- Szitó Roberta
- szito.roberta@gmail.com